

ORIENTAL STUDIES TRIPOS Part II

Hebrew Studies

Wednesday 3 June 2009 09.00 – 12.00

H.14 POST-BIBLICAL JEWISH TEXTS

*Candidates should answer **all** sections.
All questions carry **equal** weight.*

*Write your number **not** your name on the cover sheet of **each** Answer Book.*

STATIONERY REQUIREMENTS

*20 Page Answer Book x 1
Rough Work Pad*

**You may not start to read the questions
printed on the subsequent pages of this
question paper until instructed that you may
do so by the Invigilator.**

SECTION A

ANSWER ALL QUESTIONS IN THIS SECTION

1. Translate the following seen passage into English and comment on the halakhic issues involved:

מודיעים אנו לאדונינו עסק שני אחים היה אחד מהם ארוס על בת בתולה על שם קדוש בלא שתיית כוס ולא ראייה ועמדו על אלו כמה ימים ארוכים וחפץ לגרשה כי שנא אותה וכתב לה גט ושקל ארבעה זהובים ושתות וי[צ]אה מידו אחר כך חפץ אָחיו כדי ליקח אותה וליהיות לו לאשה וכתבנו לאדונינו להודיענו מה שאמרו רבותינו בככה ולהורינו שורת הדין

T-S Misc.35.17, recto, ll. 5–11 (edited by S. Assaf 1942 p. 114, and corrected from the ms)

2. Translate the following passage into English and comment on its historical background:

ולא לקחת ממנו מס עד אשר תחל השנה ויבא שלוחינו ויביא הנשתון באילו השלשה פנים הנזכרים ונקחה ונלך קהל ממנו אל הפחה חידרה ויקח הנשתון וכתבים הביאנו מן כטיר אלמלך אליו ומגדולי המלכות ויקראם וישליכם מידו ויבקש על כל מה שיש בו שחד ונלך בענוינו ועמלינו ונקבץ מכל צד ופנה עד אשר נתננו לו זהובים הרבה מעניים ויתומים ואלמנות

T-S 13J26.13, recto, ll. 11–17 (ed. M. Gil, *Palestine during the First Muslim Period*, vol. ii, 1983, pp. 505–7, and corrected from the ms)

3. Translate the following seen passage into English and comment on any points of interest:

ויהי בבקר וישלח בעד החזן ושמו פלטיאל בן עזן ויבא ויתיצב לפניו ויבט השופט אל פניו וירא בהן סמן כי איננו נאמן ויביאהו החדרה ויתפשט השופט את בגדיו ויאמר לו פשוט בגדיך גם אתה והאבק עמי כי אמש ראיתי בחלומי אשר היינו שנינו ערומים נחבקים וזה עם זה נאבקים ועתה ארצה לפתור את החלום ויהיה לנו בעזר הצור שלום ויפשט החזן את בגדיו וירא השופט כי גופו מלא נגעים וחבורות ופצעים

IBN ZABARA, *Sepher Sha'ashu'im* ed. I. Davidson (1914), pp. 46–7

4. Translate the following seen passage into English and comment on any points of interest:

דה כיצד מאיימין
 את העדים על עדי נפשות. היו מכניסין
 אותן ומאיימין עליהם (כז). שמא חאמרו
 מאומד (כח). ומשמועה. עד מפי עד (כט) ומפי
 אדם נאמן שמענו (ל). או שמא אי אתם
 יודעין שסופינו לבדוק אתכם בדרישה
 ובחקירה. הו יודעין שלא כדיני ממונות דיני
 נפשות. דיני ממונות אדם נותן ממון ומתכסר
 לו. דיני נפשות דמו ודם זרעיותיו תלוין בו
 עד סוף העולם. שכן מצינו בקין שהרג את
 אחיו. שנאמר (נבלשים ד) דמי אחיך צועקים.
 אינו אומר דם אחיך אלא דמי אחיך. דמו ודם
 זרעיותיו. דבר אחר דמי אחיך (לב) שהיה דמו
 מושלך על העצים ועל האבנים. לסיכך נברא
 אדם יחידי ללמדך (לג) שכל המאבד נפש
 א' מבני אדם. מעלה עליו הכתוב כאילו איבד
 עולם מלא. וכל המקיים נפש אחת מבני אדם.
 מעלה עליו הכתוב כאילו קיים עולם מלא.

MISHNAH, *Sanhedrin* 4.5, *Mishnayot*, 1959, vol. 2, p.47

5. Translate the following seen passage into English and discuss the author's use of biblical allusions and philosophical ideas:

ב אַתָּה אֶחָד רֵאשׁ כָּל מַנְיָן, וְיִסּוּד כָּל בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל.
 אַתָּה אֶחָד וּבִסּוּד אֶחָדִיתָ חֻכְמֵי לֵב יִתְמָהוּ, כִּי לֹא יִדְעוּ מֶה הוּא.
 אַתָּה אֶחָד וְאֶחָדִיתָ לֹא יִגְרַע וְלֹא יוֹסִיף, לֹא יִחַסֵּר וְלֹא יַעֲדִיף.
 אַתָּה אֶחָד וְלֹא כְּאֶחָד הַקְּנוּי וְהַמְּנוּי, כִּי לֹא יִשְׁיַגֵּךְ רַבּוּי וְשִׁנּוּי, לֹא תֵאָרֵץ
 5 וְלֹא כְּנוּי.
 אַתָּה אֶחָד וְלָשׁוֹם לָךְ חֻק וּגְבוּל נִלְאָה הַגְּיוּנִי, עַל כֵּן אֶמְרָתִי אֶשְׁמְרָה דְרָכֵי
 מִחֻטָּא בְּלִשׁוֹנִי.
 אַתָּה אֶחָד גְּבַהֶת וְנִצְלִית מִשְׁפַּל וּמִנְפֵל, וְאִילוּ הָאֶחָד שְׂיִפֵּל.

SOLOMON IBN GABIROL, *Keter Malkhut*, D. Jarden, ed., *The Liturgical Poetry of Rabbi Solomon Ibn Gabirol*, 2nd ed., 1977, p.39

(TURN OVER)

SECTION B

6. Translate the following unseen passage into English:

דע, כי כל-מצנה שנמתן הקדוש-ברוך-הוא למשה רבנו, עזיו השלום, נתנה לו בפרושה: הנה אומר לו המצנה, ואחר כך אומר לו פרושה וענינה; וכל מה-שהוא כולל ספר התורה: וענין "למודו לישראל הנה כפי שאמר דן: הנה משה נכנס באהלוי" ונכנס אליו בתחלה אהרן; ומשה הנה אומר לו המצנה הנתונה לו פעם אחת ולמדהו פרושה. ויסתלק אהרן² וחזר¹ לימין משה רבנו. ונכנסו אחריו אלעזר ואיתמר בניו, והנה משה אומר להם מה-שאמר לאהרן – ויסתלקו. וישב האחד לשמאל משה רבנו, והשני – לימין אהרן. ואחרי כן יבאו שבועים וקנים, וילמד משה כמו שלמד לאהרן ובניו. ואחרי כן יבאו ההמון וכל-מבקש ה, וישם לפניהם המצנה ההיא עד ישמעו הכל מפיו. גמצא: אהרן שומע המצנה ההיא מפי משה – ארבע פעמים, ובניו – שלש פעמים, והזקנים – שתי פעמים, ושאר העם – פעם אחת. ויסתלק משה וחזר אהרן לפרש המצנה ההיא אשר למד – ששמע מפי משה ארבע פעמים, כמו שאמרנו – על כל-הנמצאים. ויסתלק אהרן מאתם, אחרי ששמעו בניו המצנה ארבע פעמים: שלש מפי משה ואחת מפי אהרן. וחזרין אלעזר ואיתמר, אחרי שנסתלקי אהרן, ללמד המצנה ההיא לכל-העם הנמצאים, ונקתלקו מללמד. ונמצאו שבועים הזקנים שומעים המצנה ארבע פעמים: שתיים מפי משה, ואחת מפי אהרן, ואחת מפי אלעזר ואיתמר. וחזרין הזקנים גם הם אחר כך להורות המצנה להמון פעם אחת. נמצאו כל-הקהל שומעים המצנה ההיא ארבע פעמים: פעם מפי משה, ופעם מפי אהרן, ושלישית מפי בניו, ורביעית מפי הזקנים.

MAIMONIDES, M. D. Rabinovich, ed., *Moses Maimonides: Introductions to the Commentary on the Mishnah*, 1961, pp. 9-10

